

---

# Spis treści

|       |    |
|-------|----|
| Wstęp | 15 |
|-------|----|

## ROZDZIAŁ 1

|                                                                                                                            |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Grekokatolicy w Donbasie w cieniu prawosławia i separatyzmu.<br>Lokalny wymiar rosyjsko-ukraińskiego konfliktu kulturowego | 21 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

*Tomasz Szyszlak*

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| 1.1. Wprowadzenie                                                   | 21 |
| 1.2. Peryferie i pogranicze                                         | 22 |
| 1.3. Specyfika donbaskiej religijności                              | 24 |
| 1.4. Donbascy grekokatolicy – neofici i wychodźcy                   | 29 |
| 1.5. Wspólnoty grekokatolickie w Donbasie                           | 31 |
| 1.6. Donbascy grekokatolicy a rosyjsko-ukraiński konflikt kulturowy | 36 |
| 1.7. Zakończenie                                                    | 45 |

## ROZDZIAŁ 2

|                                                                                             |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Kosowska Mitrowica jako przykład „zamrożonego” konfliktu<br>etnicznego na poziomie lokalnym | 47 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|

*Anna Jagiełło-Szostak*

|                                                                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.1. Wprowadzenie                                                                                                                        | 47 |
| 2.2. Bezpieczeństwo ludzkie ( <i>human security</i> ), bezpieczeństwo wspólnotowe,<br>bezpieczeństwo miast na tle „konfliktu” etnicznego | 49 |
| 2.3. Mitrowica – podziały etniczne                                                                                                       | 52 |
| 2.4. Geneza podziałów w Mitrowicy                                                                                                        | 56 |
| 2.5. Podziały w Mitrowicy                                                                                                                | 60 |
| 2.5.1. Podziały fizyczne: polityczne, społeczno-kulturowe                                                                                | 60 |

|                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.5.2. Most, który łączy i dzieli?                                                                                                      | 64  |
| 2.6. Podziały symboliczne: (geo)polityka i pamięć historyczna                                                                           | 65  |
| 2.7. Zakończenie                                                                                                                        | 67  |
| <br><b>ROZDZIAŁ 3</b>                                                                                                                   |     |
| <b>Wpływ migracji wewnętrznych na bezpieczeństwo społeczne Czarnogóry</b>                                                               | 69  |
| <i>Małgorzata Łakota-Micker</i>                                                                                                         |     |
| 3.1. Wprowadzenie                                                                                                                       | 69  |
| 3.2. Zmiany demograficzne na obszarze Czarnogóry                                                                                        | 73  |
| 3.3. Migracje                                                                                                                           | 77  |
| 3.4. Powody stagnacji północnego regionu Czarnogóry                                                                                     | 79  |
| 3.5. Zakończenie                                                                                                                        | 85  |
| <br><b>ROZDZIAŁ 4</b>                                                                                                                   |     |
| <b>Wenecja Euganejska wobec imigrantów. Polityka regionalna i nastroje społeczne</b>                                                    | 89  |
| <i>Katarzyna Jędrzejczyk-Kuliniak</i>                                                                                                   |     |
| 4.1. Wprowadzenie                                                                                                                       | 89  |
| 4.2. Włochy państwem migrantów                                                                                                          | 91  |
| 4.3. Strefy pęknięcia Włoch                                                                                                             | 93  |
| 4.4. Włoska scena polityczna skręca w prawo                                                                                             | 94  |
| 4.5. Polityka migracyjna                                                                                                                | 97  |
| 4.6. Migranci w Wenecji Euganejskiej oraz percepcja społeczna migracji                                                                  | 99  |
| 4.7. Zakończenie                                                                                                                        | 103 |
| <br><b>ROZDZIAŁ 5</b>                                                                                                                   |     |
| <b>Społeczne wykluczenie jako wyzwanie dla bezpieczeństwa na poziomie lokalnym. Romskie getta w kraju usteckim w Republice Czeskiej</b> | 105 |
| <i>Elżbieta Szyszlak</i>                                                                                                                |     |
| 5.1. Wprowadzenie                                                                                                                       | 105 |
| 5.2. Ekskluzja społeczna – pojęcie, przyczyny, grupy zagrożone                                                                          | 107 |
| 5.3. Problem wykluczenia społecznego w Republice Czeskiej, ze szczególnym uwzględnieniem kraju usteckiego                               | 109 |
| 5.4. Implikacje istnienia społecznie wykluczonych osiedli dla wybranych sektorów bezpieczeństwa na przykładzie osiedli Chanov i Janov   | 114 |
| 5.4.1. Przestępczość                                                                                                                    | 115 |
| 5.4.2. Konflikty etniczne i rozwój ekstremizmu na poziomie lokalnym                                                                     | 117 |

|                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.4.3. Program „zerowej tolerancji” jako symbol sekurytyzacji społecznego<br>wykluczenia i mniejszości romskiej | 120 |
| 5.5. Zakończenie                                                                                                | 124 |

## ROZDZIAŁ 6

|                                                                                                          |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Bezpieczeństwo społeczności lokalnej na przykładzie szytów<br>we Wschodniej Prowincji Arabii Saudyjskiej | 127 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Jarosław Jarząbek*

|                                                                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.1. Wprowadzenie                                                                                         | 127 |
| 6.2. Postrzeganie ludności szyickiej przez władze Arabii Saudyjskiej                                      | 129 |
| 6.3. Postrzeganie Arabii Saudyjskiej przez szyicką ludność Wschodniej<br>Prowincji                        | 131 |
| 6.4. Dyskryminacja, marginalizacja, przemoc – działania Arabii Saudyjskiej<br>wobec mniejszości szyickiej | 133 |
| 6.5. Zakończenie                                                                                          | 138 |

## ROZDZIAŁ 7

|                                                                                                                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Aktywność Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP w sferze<br>bezpieczeństwa społecznego w świetle Strategii Bezpieczeństwa<br>Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej z 2014 r. | 139 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Tomasz R. Dębowski*

|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| 7.1. Wprowadzenie                                                 | 139 |
| 7.2. Przesłanki zaangażowania społecznego KEA                     | 141 |
| 7.3. Działania w sferze ochrony i umacnianie tożsamości narodowej | 143 |
| 7.4. Działania w sferze zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego     | 146 |
| 7.4.1. Praca z osobami starszymi oraz osobami niepełnosprawnymi   | 147 |
| 7.4.2. Praca z rodzinami, młodzieżą i dziećmi                     | 149 |
| 7.5. Zakończenie                                                  | 151 |

## ROZDZIAŁ 8

|                                                                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Globalne tendencje, lokalne konsekwencje. Nośniki nowoczesności w świetle<br>analizy handlu wewnątrzgałęziowego Polski w latach 2010–2019 | 155 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Bartosz Michalski*

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 8.1. Wprowadzenie                                                             | 155 |
| 8.2. Rozwój gospodarczy i bezpieczeństwo ekonomiczne.<br>Uwagi metodologiczne | 156 |
| 8.3. Cel i metoda badania                                                     | 158 |
| 8.4. Pułapka średniego dochodu jako współczesne wyzwanie rozwojowe Polski     | 161 |

|                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 8.5. Ewolucja struktury polskiego handlu zagranicznego.<br>Wyniki badania i dyskusja | 163 |
| 8.6. Perspektywa Dolnego Śląska                                                      | 169 |
| 8.7. Zakończenie                                                                     | 171 |

## ROZDZIAŁ 9

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Bezpieczeństwo energetyczne w wymiarze regionalnym<br>na przykładzie Dolnego Śląska | 173 |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Marcin Koczan*

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| 9.1. Wprowadzenie                                                      | 173 |
| 9.2. Zagadnienia bezpieczeństwa energetycznego w perspektywie krajowej | 174 |
| 9.3. Zapotrzebowanie na energię elektryczną na Dolnym Śląsku           | 177 |
| 9.4. Odnawialne i nieodnawialne źródła energii na Dolnym Śląsku        | 178 |
| 9.4.1. Węgiel kamienny                                                 | 178 |
| 9.4.2. Węgiel brunatny                                                 | 179 |
| 9.4.3. Gaz ziemny                                                      | 183 |
| 9.4.4. Odnawialne źródła energii                                       | 183 |
| 9.5. Przesył energii elektrycznej                                      | 186 |
| 9.6. Zakończenie                                                       | 188 |

## ROZDZIAŁ 10

|                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu<br>– bezpieczeństwo wody | 191 |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Grzegorz Tokarz*

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| 10.1. Wprowadzenie                                              | 191 |
| 10.2. Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu | 192 |
| 10.3. Funkcje kontrolne WSSE we Wrocławiu                       | 197 |
| 10.4. Zakończenie                                               | 199 |

## ROZDZIAŁ 11

|                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rola przedsiębiorstw energetycznych w zachowaniu bezpieczeństwa dostaw<br>paliwa gazowego dla odbiorców końcowych | 201 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Marcin Sienkiewicz*

|                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 11.1. Wprowadzenie                                                                      | 201 |
| 11.2. Definicje przedsiębiorstwa energetycznego i odbiorcy końcowego<br>paliwa gazowego | 202 |
| 11.3. Charakterystyka rynku gazu ziemnego w Polsce                                      | 203 |
| 11.4. Bezpieczeństwo energetyczne i typologia zagrożeń rynku gazu w Polsce              | 206 |

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 11.5. Obowiązki przedsiębiorstw energetycznych w zakresie bezpieczeństwa odbiorcy końcowego                 | 209 |
| 11.5.1. Obowiązki operatorów infrastrukturalnych w zakresie bezpieczeństwa odbiorców końcowych              | 209 |
| 11.5.1.1. OSP Gaz-System S.A.                                                                               | 210 |
| 11.5.1.2. Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych                                                               | 211 |
| 11.5.2. Obowiązki sprzedawców paliwa gazowego (spółek obrotu) w zakresie bezpieczeństwa odbiorców końcowych | 212 |
| 11.6. Obowiązki importerów paliwa gazowego (spółek obrotu) w zakresie bezpieczeństwa odbiorców końcowych    | 214 |
| 11.7. Zakończenie                                                                                           | 214 |

## ROZDZIAŁ 12

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Filipiny po walkach w Marawi – w stronę politycznego rozwiązania problemu terroryzmu? | 217 |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Lukasz Fijałkowski*

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| 12.1. Wprowadzenie                         | 217 |
| 12.2. Filipiny i przemoc polityczna        | 218 |
| 12.3. Problem terrorystyczny na Filipinach | 219 |
| 12.4. Walki w Marawi                       | 222 |
| 12.5. W stronę rozwiązania politycznego    | 224 |
| 12.6. Zakończenie                          | 226 |

## ROZDZIAŁ 13

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rada Jeszy – polityczna struktura samorządu żydowskiego na Zachodnim Brzegu Jordanu | 229 |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Marcin Szydzisz*

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| 13.1. Wprowadzenie                          | 229 |
| 13.2. Osadnictwo żydowskie w liczbach       | 230 |
| 13.3. Legalność osadnictwa                  | 231 |
| 13.4. Samorząd żydowski na Zachodnim Brzegu | 233 |
| 13.5. Rada Jeszy                            | 235 |
| 13.6. Zakończenie                           | 240 |

## ROZDZIAŁ 14

|                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Formacje obrony terytorialnej w Polsce (1962–2020) – lokalny wymiar polityki obronności państwa | 241 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Artur Drzewicki*

|                    |     |
|--------------------|-----|
| 14.1. Wprowadzenie | 242 |
|--------------------|-----|

|                                                                                                     |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 14.2. Obrona Terytorialna w ramach systemu Obrony Terytorialnej Kraju (OTK)                         | 243 |
| 14.2.1. Uwarunkowania strategiczne                                                                  | 243 |
| 14.2.2. Struktura Obrony Terytorialnej                                                              | 245 |
| 14.2.3. Zadania                                                                                     | 247 |
| 14.2.4. Proces formowania                                                                           | 248 |
| 14.2.5. Obrona Terytorialna na Dolnym Śląsku                                                        | 250 |
| 14.3. Obrona Terytorialna w warunkach samowystarczalności obronnej i członkostwa w NATO (1992–2009) | 253 |
| 14.3.1. Struktura                                                                                   | 253 |
| 14.3.2. Zadania                                                                                     | 257 |
| 14.3.3. Proces formowania                                                                           | 259 |
| 14.3.4. Obrona Terytorialna w województwie dolnośląskim                                             | 261 |
| 14.4. Wojska Obrony Terytorialnej (WOT)                                                             | 262 |
| 14.4.1. Struktura                                                                                   | 262 |
| 14.4.2. Zadania                                                                                     | 266 |
| 14.4.3. Proces formowania                                                                           | 267 |
| 14.4.4. 16. Dolnośląska Brygada WOT                                                                 | 268 |
| 14.5. Zakończenie                                                                                   | 271 |

## ROZDZIAŁ 15

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| System antyterrorystyczny w Polsce na szczeblu lokalnym                          | 273 |
| <i>Michał Piekarski</i>                                                          |     |
| 15.1. Wprowadzenie                                                               | 273 |
| 15.2. System antyterrorystyczny w Polsce                                         | 274 |
| 15.3. Próba oceny efektywności systemu antyterrorystycznego na poziomie lokalnym | 282 |
| 15.4. Zakończenie                                                                | 285 |

## ROZDZIAŁ 16

|                                                                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Użycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wsparcia organów administracji publicznej w przypadku wystąpienia niemilitarnych sytuacji kryzysowych | 289 |
| <i>Marek Kulczycki</i>                                                                                                                                  |     |
| 16.1. Wprowadzenie                                                                                                                                      | 289 |
| 16.2. Rozwiązania i podstawy prawne użycia SZ RP w sytuacjach kryzysowych                                                                               | 291 |
| 16.3. Próba generalna przed uruchomieniem nowego resortowego systemu zarządzania kryzysowego                                                            | 296 |
| 16.4. Rola czynnika ludzkiego we współdziałaniu nowego systemu                                                                                          | 297 |
| 16.5. Współdziałanie systemu w obliczu nowych zagrożeń niemilitarnych                                                                                   | 300 |
| 16.6. Zakończenie                                                                                                                                       | 303 |

## ROZDZIAŁ 17

|                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------|-----|
| Organ wykonawczy w systemie decyzyjnego bezpieczeństwa gminy             | 307 |
| <i>Wojciech Kociubiński</i>                                              |     |
| 17.1. Wprowadzenie                                                       | 308 |
| 17.2. Od ustanowienia organu wykonawczego do bezpośredniego wyboru wójta | 308 |
| 17.3. Gminny prezydencjalizm                                             | 311 |
| 17.4. Zakończenie                                                        | 316 |

## ROZDZIAŁ 18

|                                                                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Decentralizacja międzynarodowej współpracy Policji na przykładzie funkcji oficera kontaktowego do spraw międzynarodowej wymiany informacji kryminalnych                            | 319 |
| <i>Włodzisław Szumski</i>                                                                                                                                                          |     |
| 18.1. Wprowadzenie                                                                                                                                                                 | 319 |
| 18.2. Miejsce instytucji oficera kontaktowego do spraw międzynarodowej wymiany informacji kryminalnych w systemie międzynarodowej współpracy Policji                               | 321 |
| 18.3. Korzyści wynikające z funkcjonowania instytucji oficera kontaktowego do spraw międzynarodowej wymiany informacji kryminalnych dla systemu międzynarodowej współpracy Policji | 324 |
| 18.4. Zakończenie                                                                                                                                                                  | 327 |

|                                         |     |
|-----------------------------------------|-----|
| Bibliografia                            | 329 |
| Źródła                                  | 329 |
| Akty normatywne prawa międzynarodowego  | 329 |
| Akty normatywne prawa polskiego         | 329 |
| Akty normatywne innych państw           | 331 |
| Dokumenty analityczne i sprawozdawcze   | 332 |
| Dokumenty programowe i strategiczne     | 336 |
| Dokumenty statystyczne                  | 337 |
| Inne dokumenty                          | 339 |
| Opracowania naukowe                     | 341 |
| Monografie                              | 341 |
| Artykuły naukowe                        | 344 |
| Rozdziały w monografiach wieloautorских | 349 |
| Pozostałe                               | 352 |
| Internet                                | 352 |
| Prasa                                   | 354 |

|                 |     |
|-----------------|-----|
| Noty o autorach | 355 |
|-----------------|-----|